

A. AFTALEGRUNDLAG

Almindelige bestemmelser

§ 1. Almindelige Betingelser for Totalentreprisen finder anvendelse på totalentreprisaftaler indenfor bygge- og anlægsvirksomhed.

Stk. 2. Ved ”totalentreprise” forstås i disse betingelser en entreprise, der omfatter den væsentligste del af projekteringen og de fleste øvrige ydelser ved byggeriet eller anlægget.

Stk. 3. Fravigelse af betingelserne gælder kun, når det tydeligt og udtrykkeligt angives, på hvilke punkter fravigelse skal ske.

Stk. 4. Medmindre andet er angivet, indbefatter beløbsangivelser ikke merværdiafgift (moms).

Stk. 5. Hvis ikke andet er bestemt, forstås ved arbejdsdage alle mandage til og med fredage, der ikke er helligdage.

Ad § 1, stk.2:

Totalentreprisen omfatter alle ydelser, herunder alle arbejdsydelser og materialer, forbrug af vand, el og varme, samt projektering, der er nødvendig for at levere byggeriet indflytningsklart i fuldstændig og færdiggjort stand. Samtlige planlægnings-, projekterings- og håndværkerarbejder tillige med forhandlinger med myndigheder, forsyningsværker, kvalitets sikring m.v. og al hertil hørende behandling og godkendelse, etablering, drift samt demontering af og oprydning på byggeplads, samt alle biydelser i forbindelse hermed er indeholdt i totalentreprisen.

Tilslutningsafgifter og gebyrer til det offentlige for de permanente konstruktioner og installationer, herunder udgifter til byggetilladelse, afholdes af bygherren.

Ad § 1, stk. 3. Tilføjelser og fravigelser i denne spalte gælder altid forud for bestemmelserne i ABT 93, som ses i spalten til venstre herfor.

Dansk Byggeri's standardforbehold af 2008 accepteres IKKE for så vidt angår nr. 1 og nr. 4.

- 1) Vedr. nr. 1 jf. ovenfor er begrundelsen at udbyders ABT93 tilføjelser/fravigelser vil bortfalde, såfremt tilbudsgiver har taget ovenfor nr. 1. beskrevne forbehold.
- 2) Vedr. nr. 4 jf. ovenfor skal totalentreprenøren medregne både årstidsbestemte og vejrligsbestemte vinterforanstaltninger i sit tilbud.
- 3) Endvidere accepteres faglige forbehold ikke, i det omfang de indebærer væsentlige afvigelser fra kravene i udbudsmaterialet

Stk. 6. Alle dokumenter affattes på dansk, og alle betegnelser med hensyn til mønt, mål og vægt er danske. Forhandlinger, herunder på byggemøder, skal foregå på dansk. Hvis der tillige udfærdiges dokumenter på et andet sprog, og der er uoverensstemmelse i forhold til den danske tekst, gælder den danske tekst.

Stk. 7. Retsforholdet skal i det hele behandles efter dansk rets regler.

Stk. 8. Ved ”arbejdet” forstås i disse betingelser også projektet, og ved ”underentreprenører” også rådgivende teknikere antaget af entreprenøren.

Bygherrens udbud

§ 2. Ved udbud forstås bygherrens opfordring til at fremkomme med tilbud.

Stk. 2. Der bydes på grundlag af de oplysninger og krav, som indeholdes i udbudsmaterialet. Dette materiale skal være entydigt og således udformet, at der er klarhed over ydelsernes omfang og indhold. Bygherren påser, at oplysninger og krav ikke er i strid med lovgivningen, andre offentlige forskrifter, servitutter og andre lignende rettigheder over ejendommen.

Ad. §2, stk. 2:

Udbudsdokumenterne anført i Udbudsbrevet gælder hver for sig, således at ydelser skal medregnes i tilbud, selvom de kun er angivet et af stederne.

Det forudsættes, at de bydende ved selvsyn har orienteret sig om de stedlige forhold, Ekstrakrav som følge af ukendskab hertil vil ikke blive honoreret.

Finder totalentreprenøren, at der er uklarheder i udbudsmaterialet, skal denne søge at afklare dette med bygherrens rådgiver inden for spørgefristen.

Bygningerne/byggepladsen overtages af totalentreprenøren i den stand, hvor den befinder sig ved på overtagedesdagen ved byggestart jævnfør udbudstidsplanen.

De i bilagsfortegnelsen anførte love, bekendtgørelser, cirkulærer, vejledninger m.v. skal anses som en integreret del af udbuddet, hvorfor totalentreprenøren er forpligtet til at følge disse.

Stk. 3. Udbudsmaterialet skal indeholde en tidsplan. Der kan fastsættes en frist for tilvejebringelse af nødvendige tilladelser fra myndighederne, jf. § 24, stk. 1, nr. 6.

Stk. 4. Udbudsmaterialet skal indeholde oplysning om eventuelle fortidsminder på ejendommen, jf. § 16.

Stk. 5. Ved udbud i konkurrence angives, hvilke forhold bygherren tillægger betydning ved bedømmelsen af tilbudene. Nedsættes et bedømmelsesudvalg, skal dets sammensætning angives.

Stk. 6. Ved udbud i konkurrence oplyses størrelsen af det vederlag, der betales for hvert tilbudsprojekt. Vederlaget udbetales til alle tilbudsgivende umiddelbart efter bedømmelsen. Det vederlag, der tilfalder den tilbudsgiver, der får entreprisen, fradrages i entreprisensummen ved første udbetaling.

Entreprenørens tilbud

§ 3. Når flere i forening giver tilbud, er dette bindende én for alle og alle og én.

Stk. 2. Vedståelsesfristen for tilbud i konkurrence er 40 arbejdsdage fra tilbudenes åbning. Vedståelsesfristen for andre skriftlige tilbud er 40 arbejdsdage fra tilbudets datering.

Stk. 3. Den, hvis tilbud ikke antages, kan forlange sit tilbud samt sine tegninger, beregninger og beskrivelser tilbageleveret.

Stk. 4. Opfyldelsen af myndighedskrav, som fremgår af lovbestemmelser, bygningsreglementer, normer eller andre alment gældende forskrifter, er omfattet af tilbudet.

Stk. 5. Hvis bygherren ikke i udbudsmaterialet har fastsat en frist for tilvejebringelse af nødvendige tilladelser fra myndighederne, jf. § 2, stk. 3, kan entreprenøren fastsætte sådan frist i tilbuddet, jf. § 24, stk. 1, nr. 6.

Stk. 6. Udgifter i forbindelse med overholdelse af privatretslige rettigheder er medregnet i tilbuddet, i det omfang disse fyldestgørende fremgår af udbudsmaterialet.

Stk. 7. Tilbudssummen indeholder betaling for bygherrens anvendelse af tilbudsprojektet til entreprisens gennemførelse og den yderligere projektering, der er nødvendig herfor. I øvrigt har tilbudsgiver i forhold til bygherren alle rettigheder til projektet.

Ad. §2, stk. 6:

Der udbetales ikke vederlag til de bydende.

Ad § 3, stk. 2:

Totalentreprenøren skal vedstå tilbuddet i 100 arbejdsdage efter tilbuddets åbning.

Ad § 3, stk. 6.

Tilbud er bygherrens ejendom og tilbagesendes ikke til tilbudsgiver.

Ad. §3, stk. 4:

Totalentreprenøren skal tilstille bygherren og dennes rådgiver kopi af al korrespondance med myndighederne.

Ansøgninger om dispensationer fra bygningslovgivningen kan kun ske efter aftale med bygherren.

Ad. §3, stk. 5:

Totalentreprenøren skal i sin detailplanlægning og inden for rammerne af udbudstidsplanen afsætte 6 uger til myndighedernes behandling af byggeandragende.

Ad. § 3, stk. 7:

Såfremt totalentreprenøren får arbejdet overdraget, skal totalentreprenørens eventuelle regnefejl i tilbudslisten korrigeres ved rettelse af priserne i tilbudslistens underposter på en måde, som kan godkendes af bygherren og således, at den rettede tilbudsliste med

hovedposter er i overensstemmelse med den samlede tilbudssum.

Stk. 8. Hvis der indhentes mere end 2 tilbud, indgives tilbuddene i lukkede kuverter, der åbnes på et forud fastsat tidspunkt. Hvis tilbudssummen er forlangt indgivet i særskilte kuverter, fastsættes forud også et tidspunkt for åbning af disse. De bydende er berettiget til at være tilstede ved åbningen af tilbud og priskuverter og til at blive gjort bekendt med tilbudssummerne.

Stk. 9. Umiddelbart efter afslutning af bedømmelsen af de indkomne tilbud - herunder eventuel teknisk afklaring - og inden indledning af kontraktforhandlinger orienteres de bydende skriftligt om, hvilken entreprenørs tilbud, bygherren finder fordelagtigst.

Entrepriseaftalen

§ 4. Aftale om udførelse af en totalentreprise eller om en leverance træffes ved skriftlig accept af det afgivne tilbud eller ved et særligt dokument. Der skal henvises til de dokumenter, som har dannet grundlag for aftalen.

Stk. 2. Eventuel stempelpligt påhviler bygherren.

Overdragelse af rettigheder og forpligtelser m.v.

§ 5. Parterne kan overdrage deres rettigheder i henhold til aftalen.

Stk. 2. Overdrager entreprenøren uforfaldne krav i henhold til aftalen, går transporter, der

Ad. § 3, stk. 8:

Licitationer og/eller udbud afholdes primært digitalt med afgivelse af tilbud jf. udbudsmaterialets bestemmelser.

Ad § 4, stk. 1:

Acceptskrivelse udfærdiges af bygherren. Samtlige udgifter vedrørende udfærdigelsen af denne betales af bygherren, idet hver part dog bærer sine udgifter til egen advokat.

Totalentreprenøren skal returnere accepten i underskrevet stand inden 7 kalenderdage, regnet fra modtagelsen heraf.

Ad. §5, stk. 1:

Totalentreprenøren er alene berettiget til at foretage én transport, og bygherren er således berettiget til at afvise yderligere transporter. Transport kan kun gives til bank, sparekasse eller andet anerkendt pengeinstitut.

Totalentreprenøren skal efter påkrav dokumentere, at totalentreprenørens tekniske rådgivere, underentreprenører, leverandører og andre har anerkendt og accepteret bygherrens ”springende regres”, jfr. § 10, stk. 4, 3. punktum i ABT 93.

står i forbindelse med arbejdets udførelse, forud for andre transporter.

Stk. 3. Uden den anden parts samtykke kan parterne ikke overføre deres forpligtelser til andre.

Stk. 4. Entreprenøren kan overlade arbejdets udførelse til andre i det omfang, det er sædvanligt eller naturligt, at arbejdet udføres i underentreprise.

Ad § 5, stk. 4:

Bygherre skal modtage en liste med samtlige underleverandører, underleverandører og rådgivere, som Totalentreprenøren har, eller agter at have, tilknyttet totalentreprisen.

Bygherre skal kunne godkende totalentreprenørens underentreprenører, underleverandører og rådgivere inden kontrakt kan indgås. Kravet gælder for alle underentreprenører, underleverandører og rådgivere, som er tilknyttet totalentreprisen.

Totalentreprenøren kan ikke udskifte en underentreprenør, underleverandør eller rådgiver, som er tilknyttet entreprisen, uden Bygherrens godkendelse.

Totalentreprenøren kan ikke overdrage totalentreprisen til tredjemand uden bygherrens samtykke.

Uanset om en del af totalentreprisen overlades til underentreprenører, underleverandører og rådgivere, har entreprenøren forhandlingspligt for hele totalentreprisen.

Stk. 5. Hvis det må anses for godtgjort, at et krav vedrørende mangler ikke eller kun med stor vanskelighed kan gennemføres mod entreprenøren, er bygherren berettiget til at gøre kravet gældende direkte mod entreprenørens underentreprenører og leverandører, jf. § 10, stk. 4.

Ad §5, stk5:

Totalentreprenøren er forpligtet til løbende i forbindelse med kontraktens udførelse og senest ved afleveringsforretningen at oplyse navn og adresse på samtlige hans underentreprenører og leverandører, og giver samtidig ved sit tilbud bygherren transport i sine misligholdelsesbeføjelser mod disse.

B. SIKKERHEDSSTILLELSE OG FORSIKRING

Entreprenørens sikkerhedsstillelse

§ 6. Medmindre andet fremgår af udbudsmaterialet, skal entreprenøren senest 8 arbejdsdage efter entrepriseaftalens indgåelse stille sikkerhed for opfyldelse af sine forpligtelser over for bygherren. Sikkerheden stilles i form af be-

Ad § 6, stk. 1:

Entreprenøren skal vedlægge dokumentation for at den krævede sikkerhedsstillelse kan stilles. Sikkerhedsstillelse i henhold til paradigma som indsat efterfølgende.

tryggende bank- eller sparekassegaranti, kautionsforsikring eller på anden, betryggende måde.

Stk. 2. Indtil aflevering har fundet sted, skal den stillede sikkerhed svare til 15 pct. af entreprisen summen. Herefter skal sikkerheden svare til 10 pct. af entreprisen summen.

Stk. 3. Sikkerheden nedskrives, jf. dog § 36, stk. 3, nr. 1, til 2 pct. af entreprisen summen 1 år efter afleveringstidspunktet, medmindre bygherren forinden skriftligt har fremsat krav om afhjælpning af mangler. I så fald nedskrives sikkerheden, når manglerne er afhjulpet.

Stk. 4. Sikkerheden ophører 5 år efter afleveringstidspunktet, jf. dog § 36, stk. 3, nr. 1, medmindre bygherren forinden skriftligt har fremsat krav om afhjælpning af mangler. I så fald ophører sikkerheden, når manglerne er afhjulpet.

Stk. 5. Forholdsmæssig frigivelse af sikkerheden skal ske ved afsnitsvis aflevering.

Stk. 6. Hvis bygherren ønsker udbetaling i henhold til den stillede sikkerhed, skal det skriftligt og samtidigt meddeles til entreprenøren og garanten med nøje angivelse af art og omfang af den påståede misligholdelse samt størrelsen af det krævede beløb. Dette udbetales til bygherren inden 10 arbejdsdage fra meddelelsens fremkomst, medmindre entreprenøren forinden over for Voldgiftsnævnet har

Omkostninger i forbindelse med sikkerhedsstillelsen afholdes af totaltotalentreprenøren.

Ad § 6, stk. 2:

Bygherren kan forlange, at sikkerhedsstillelsen reguleres forholdsmæssigt når entreprisen summen forøges. Sikkerhedsstillelsen skal være i overensstemmelse med vedlagte koncept til sikkerhedsstillelse. Omkostninger i forbindelse med sikkerhedsstillelsen afholdes af totaltotalentreprenøren.

Sikkerheden nedskrives først til 10%, når bygherren skriftligt har godkendt hhv. afhjælpning af mangler påvist ved afleveringsforretningen og afleveret drifts- og vedligeholdelses- og kvalitetssikringsdokumentation. Det nedskrevne garantibeløb beregnes svarende til 10% af entreprisen summen inkl. evt. ændringsarbejder.

Ad § 6, stk. 3:

Sikkerheden nedskrives først til 2%, når bygherren skriftligt har godkendt mangelfhjælpningen, herunder mangler påvist ved 1-års eftersyn. Det nedskrevne garantibeløb beregnes svarende til 2% af entreprisen summen inkl. evt. ændringsarbejder.

Ad § 6, stk. 4:

Sikkerheden ophører først, når bygherren skriftligt har godkendt mangelfhjælpningen eller bekræftet, at mangler ikke vil blive gjort gældende.

fremsat begæring om beslutning specielt med henblik på, om bygherrens udbetalingskrav er berettiget. I så fald gælder reglerne i § 46.

Stk. 7. Sikkerheden tjener til fyldestgørelse af alle krav, som bygherren har i anledning af aftaleforholdet, herunder krav vedrørende eventuelle ekstraarbejder og tilbagebetaling af for meget udbetalt entreprisenum.

Bygherrens sikkerhedsstillelse

§ 7. Hvis entreprenøren kræver det, skal bygherren ved private arbejder senest 8 arbejdsdage efter kravets fremsættelse stille sikkerhed for opfyldelse af sine betalingsforpligtelser over for entreprenøren. Sikkerheden stilles i form af betryggende bank- eller sparekassegaranti, kautionsforsikring eller på anden, betryggende måde.

Ad § 7, stk. 1:

Bygherren stiller ikke sikkerhed.

Stk. 2. Sikkerheden skal svare til 3 måneders gennemsnitsbetaling - dog mindst 10 pct. af entreprisenummen - udregnet således, at entreprisenummen fordeles ligeligt på det antal måneder, som i aftalen er fastsat for arbejdets udførelse. Entreprenøren kan ved udvidelse af aftalen med ekstraarbejder i henhold til § 14 kræve sikkerheden forøget, hvis vederlaget for samtlige ekstra arbejder - bortset fra de allerede betalte - overstiger det halve af 1 måneds gennemsnitsbetaling ifølge den oprindelige aftale.

Stk. 3. Hvis entreprenøren ønsker udbetaling i henhold til den stillede sikkerhed, skal det skriftligt og samtidigt meddeles til bygherren og garanten med angivelse af størrelsen af det krævede beløb. Dette udbetales til entreprenøren inden 10 arbejdsdage fra meddelelsens fremkomst, medmindre bygherren forinden over for Voldgiftsnævnet har fremsat begæring om beslutning specielt med henblik på, om entreprenørens udbetalingskrav er berettiget. I så fald gælder reglerne i § 46.

Stk. 4. Sikkerheden tjener til fyldestgørelse af alle de krav, som entreprenøren har i anledning af aftaleforholdet, herunder krav vedrørende eventuelle ekstraarbejder.

Forsikring

§ 8. Bygherren tegner og betaler sædvanlig brand- og stormskadeforsikring fra arbejdets

Ad. §8, stk. 1:

påbegyndelse, indtil mangler, der er påvist ved afleveringen, er afhjulpet. På entreprenørens anmodning skal denne og eventuelle underentreprenører medtages som sikrede på forsikringspolisen. Forsikringen skal omfatte samtlige entreprenørers arbejde på den bygning eller det anlæg, entrepriseaftalen vedrører. Ved om- eller tilbygning skal forsikringen dække skade på arbejdet samt på den bygning eller det anlæg, der er genstand for om- eller tilbygning.

Uden at totalentreprenørens ansvar begrænses, tegner bygherren kombineret entreprisforsikring omfattende:

- All-riskforsikring for totalentreprisen
- Ansvarsforsikring (for bygherren) til dækning af erstatningsansvar pådraget i forbindelse med entreprisens udførelse.

Sædvanlig brand- og stormskadeforsikring er indeholdt i forsikringens dækningsomfang.

All-riskforsikringen dækker alle af totalentreprisen omfattende bygge- og anlægsarbejder, hvad enten disse er permanente eller midlertidige. Forsikringen omfatter tillige anvendte materialer, eller materialer der skal anvendes, og som er sikredes ejendom, eller som sikrede, bærer risiko for mens de befinder sig aflæssede på arbejdspladsen.

Totaltotalentreprenøren forpligter sig til, såfremt skade er opstået eller må forudse at ville opstå, hurtigst muligt at give meddelelse herom til bygherren, således at fornødne forholdsregler kan blive truffet. I modsat fald er skaden ikke dækket af forsikringen.

Forsikringen omfatter ikke totalentreprenørens maskiner, materiel, redskaber anlægsudstyr og midlertidige bygninger og andre installationer.

For forsikringen gælder en selvrisiko på kr. 25.000 af enhver skade. Selvrisiko pr. skadet bygning tilhørende tredjemand er på kr. 15.000.

Selvriskoen påhviler totalentreprenøren. Selvriskoen for storm- og brandskader påhviler dog kun totalentreprenøren, såfremt skaderne skyldes uagtsomhed eller forsømmelser fra totalentreprenørens side.

Forsikringen gælder for den fastsatte byggeperiode og tillige perioden frem til 1-års eftersynet.

Sikrede under all-riskforsikringen er bygherren samt totaltotalentreprenøren og dennes underentreprenører (men ikke tekniske rådgivere).

Det juridiske grundlag for forsikringsdækningen er forsikringsaftalen mellem bygherren og forsikrings-selskabet, hvilken aftale går forud for nærværende bestemmelse.

Bygherren er pligtig at dokumentere over for totaltotalentreprenøren 14 dage efter accept af tilbud, at den

kombineredeforsikring er tegnet, såfremt denne anmoder herom.

Stk. 2. Offentlige bygherrer kan kræve sig stillet som selvforsikrer.

Stk. 3. Entreprenøren og eventuelle underentreprenører skal have sædvanlig ansvarsforsikring for skader, for hvilke der er ansvar efter dansk rets almindelige regler. Entreprenøren skal på anmodning dokumentere, at forsikringen er i kraft.

Ad. § 8, stk.3:

Totalentreprenøren er for sit vedkommende pligtig at tegne og betale rådgiveransvarsforsikring (projektforsikring) for de projekterende (og tilsynsførende) tekniske rådgivere. Denne forsikring skal i hele entrepriseperioden holdes i kraft med dækningssumme på mindst 5 mio. kr. for personskade og 2 mio. kr. for tingskade.

Totalentreprenøren skal senest 14 efter accept af tilbud dokumentere overfor bygherren, at de projekterende (og tilsynsførende) tekniske rådgivere er dækket gennem rådgiverforsikring.

Totalentreprenøren skal ved arbejdets påbegyndelse, overfor bygherren, dokumentere, at hans ansvarsforsikring er i kraft.

C. ENTREPRISENS UDFØRELSE

Arbejdsplan og afsætning

§ 9. Entreprenøren skal snarest muligt i samarbejde med bygherren udarbejde en arbejdsplan.

Ad § 9, stk. 1:

Totalentreprenøren skal senest 2 uger efter modtagelse af bygherrens acceptskrivelse udarbejde udkast til detaljeret arbejdstidsplan til forelæggelse for bygherren.

Stk. 2. Entreprenøren foretager alle afsætninger, medmindre andet er aftalt.

Ad. §9, stk. 2:

Totalentreprenøren foretager alle afsætninger uden udgift for bygherren.

Entreprenørens ydelse

§ 10. Arbejdet skal udføres i overensstemmelse med aftalen, fagmæssigt korrekt eller i overensstemmelse med bygherrens eventuelle anvisninger efter § 15. Materialer skal - for så vidt disses beskaffenhed ikke er anført - være af sædvanlig god kvalitet.

Ad. §10, stk. 1:

Såfremt der i udbudsmaterialets beskrivelse af bygningsdele eller materialer angives et bestemt fabrikat, mærke eller der henvises til en kendt standard, skal henvisningen i alle tilfælde tilføjes ”eller dermed ligestillet”. Hvis der tilbydes en ”dermed ligestillet” bygningsdel eller materiale, er totalentreprenøren forpligtet til at godtgøre overfor bygherren, at dette er tilfældet.

Med henvisning til bestemmelserne i ILO-konvention nr. 94 om arbejdsklausuler i offentlige kontrakter ønsker Gentofte Kommune at sikre, at hovedentreprenøren og eventuelle underentreprenører tilsikrer arbejderne løn (herunder særlige ydelser), arbejdstid og andre arbejdsvilkår, som ikke er mindre gunstige end dem, der i henhold til en gældende kollektiv overenskomst, voldgiftskendelse, nationale love eller administrative forskrifter gælder for arbejde af samme art indenfor vedkommende fag eller industri på den egn, hvor arbejdet udføres.

Der skal som sammenligningsgrundlag anvendes en kollektiv overenskomst, der er repræsentativ for, hvad der i øvrigt gælder i Danmark i den pågældende sektor.

Hovedentreprenøren forpligter sig til at sikre medarbejdere beskæftiget i Danmark med opgavens udførelse løn- og ansættelsesvilkår som nævnt ovenfor, og er forpligtet til at orientere de ansatte om de gældende arbejdsvilkår. Forpligtigelsen omfatter tillige medarbejdere beskæftiget hos underentreprenører. Gentofte Kommune kan kræve dokumentation for, at medarbejderne er orienteret.

Gentofte Kommune kan til enhver tid udbede sig relevant dokumentation for, at løn- og arbejdsvilkår for arbejdstagerne lever op til denne forpligtelse. Hovedentreprenøren skal, efter skriftligt påkrav, fremskaffe relevant dokumentation fra såvel egne som eventuelle underentreprenørers arbejdstagere. Dokumentationen skal være Gentofte Kommune i hænde senest 5 arbejdsdage efter påkravets modtagelse.

Relevant dokumentation kan f.eks. være lønsedler, lønregnskab, opholdstilladelser og ansættelseskontrakter eller ansættelsesbeviser.

Entreprenøren skal endvidere på kommunens opfordring dokumentere at denne er registreret i relevante registre som fx Registeret for Udenlandske Tjenesteydere (RUT) og E-indkomst registeret.

Gentofte Kommune er berettiget til at bede den enkelte ansatte fremvise dokumentation for ansættelsen og ansættelsesforhold. Entreprenøren skal sikre, at dennes ansatte har korrekt ansættelsesbevis og skal sikre at de ansatte er forpligtet til at fremvise denne dokumentation ved kommunens forespørgsel.

Dokumentationen kan efter omstændighederne give anledning til at kommunen videregiver dokumentation til andre myndigheder, fx skattemyndigheder, Arbejdstilsynet og/eller Politiet.

Overtrædelse af arbejdsklausulen udgør en væsentlig misligholdelse af aftaleforholdet. Gentofte Kommune kan - efter afgivelse af ovennævnte påkrav om dokumentation - ophæve kontrakten skriftligt med øjeblikkelig virkning.

Hvis entreprenøren uanset påkrav overtræder arbejdsklausulen, herunder undlader at fremsende relevant dokumentation, kan Gentofte Kommune efter 5 arbejdsdage i stedet kræve dagbøder af 0,3 promille af den samlede entreprisensum excl. moms pr. arbejdsdag og efter 10 arbejdsdage 0,5 promille af den samlede entreprisensum, dog mindst 5.000 kr. pr. påbegyndt arbejdsdag indtil forholdet er bragt i orden og dokumentation herfor er modtaget.

Såfremt det efterfølgende viser sig, at arbejdsklausulen hele tiden har været overholdt, så det alene er tidsfristen for aflevering af dokumentation, der ikke er overholdt, nedsættes dagbøden til 0,3 promille, dog fortsat mindst 5.000 kr. pr. påbegyndt arbejdsdag, indtil dokumentationen er modtaget. Gentofte Kommune er berettiget til at modregne boden i betalingen til entreprenøren.

Hvis kontrakt er over 1 mio. kr. så skal Dialogklausulen med ind:

"Kommunen vil gerne være sine leverandører behjælpelig med at danne sig overblik over de muligheder, erfaringer og værktøjer, som Kommunen stiller til rådighed for det private erhvervsliv i forbindelse med varetagelse af sociale hensyn.

Firma der antages på kontrakt forpligter sig derfor til at deltage i et dialogmøde med Kommunen. Formålet med dialogmødet er at oplyse firma om, hvilke uddannelses- og beskæftigelsesordninger Kommunen kan tilbyde firma i relation til bl.a. integration af langtidsledige på arbejdsmarkedet."

Stk. 2. Entreprenøren skal levere alle materialer og præstere alle fornødne bydelser til arbejdets færdiggørelse.

Stk. 3. Materialer og andre leverancer, som er bestemt til indføjelse i arbejdet, skal leveres af entreprenøren uden ejendomsforbehold. Når de pågældende genstande er leveret på byggepladsen, tilhører de bygherren.

Stk. 4. Materialer og andre leverancer til arbejdet skal være leveret med 5 års leverandøransvar for mangler ved leverancen, jf. dog § 36, stk. 3, nr. 2. Ansvarsperioden regnes fra afleveringen af arbejdet og begrænses således, at leverandørens ansvar ophører senest 6 år efter levering til lager eller videresalg. Leverandøren skal endvidere have anerkendt, dels at mangelkrav under de i § 5, stk. 5, nævnte omstændigheder skal kunne gøres gældende direkte mod leverandøren, dels at tvister vedrørende mangler ved en leverance kan behandles ved Voldgiftsretten for bygge- og anlægsvirksomhed. Tilsvarende gælder rådgivende teknikere antaget af entreprenøren, jf. § 1, stk. 8.

Stk. 5. Entreprenøren kan undlade at opfylde bestemmelsen i stk. 4, hvis dette vil medføre betydelig merudgift for ham eller væsentlig forsinkelse af arbejdet, eller det ved mindre omfattende leverancer vil være besværligt at kontrollere overholdelsen af bestemmelsen. Bygherren skal ved væsentlige leverancer have meddelelse om undladelsen.

Projektgennemgang, dokumentation og prøver

§ 11. Projektgennemgang foretages, såfremt en af parterne ønsker det. I entrepriseaftalen kan fastsættes bestemmelser om arten og omfanget af prøver og om den dokumentation for arbejdets udførelse, for udførte anlæg, for anvendte materialers oprindelse og egenskaber og for udførte prøver, som entreprenøren skal afgive. Bestemmelser herom kan indgå i en udbuds-kontrolplan. Deltagelse i projektgennemgangen samt tilvejebringelse af dokumentationen og prøverne er et led i entreprenørens ydelse.

Stk. 2. Bygherren kan under arbejdets udførelse og ved afleveringen forlange yderligere

Ad. § 10, stk.3:

Materialer mv., der ikke er leveret på byggepladsen, men som er bygherrens ejendom, f.eks. fordi der er betalt for dem, skal tydeligt mærkes som sådan.

Ad. §10, stk. 4:

Det skal fremgå af følgesedler eller på anden vis skriftligt dokumenteres, at leverancen er sket med 5 års leverandøransvar

Ad. §10, stk.5:

Bygherren skal dog skriftligt eller på anden måde acceptere enhver undladelse, før den har aftalemæssig gyldighed.

prøver. Også i sådanne tilfælde skal entreprenøren stille fornødent mandskab til disposition ved prøvernes udtagning og undersøgelse. Hvis de yderligere prøver viser kontraktmæssig ydelse, skal bygherren betale herfor som ekstraarbejde. I modsat fald skal entreprenøren betale bygherrens udgifter.

Stk. 3. Entreprenøren skal give bygherren og dennes tilsyn adgang til de arbejdspladser og produktionssteder, hvor arbejdet udføres. Bygherren kan endvidere kræve de oplysninger, der er nødvendige til at bedømme ydelsen.

Stk. 4. Bygherren og dennes tilsyn kan under arbejdets gang kassere ikke kontraktmæssige arbejder eller materialer. Denne kassation skal ske så hurtigt som muligt.

Stk. 5. Entreprenøren skal løbende foretage oprydning og rømning og skal omgående fjerne kasserede materialer fra byggepladsen.

Arbejdets forringelse m.v.

Vedligeholdelse

§ 12. Foringes, ødelægges eller bortkommer arbejdet eller dele af dette inden afleveringen, skal entreprenøren for egen regning sørge for kontraktmæssig ydelse, medmindre forholdet kan henføres til bygherren. Hvis bygherren leverer materialer til entreprenørens arbejde, gælder det samme vedrørende disse i tiden fra entreprenørens modtagelse heraf og indtil arbejdets aflevering.

Stk. 2. Skader, som entreprenører forvolder på hinandens arbejde, materialer og materiel, er bygherren uvedkommende.

Stk. 3. Entreprenøren skal vedligeholde det udførte arbejde indtil afleveringen.

Stk. 4. For arbejder eller dele af disse, der tages i brug før afleveringen, gælder reglerne i stk. 1-3 indtil ibrugtagningen.

Forhold til myndigheder

§ 13. Entreprenøren sørger for nødvendig godkendelse af projektet og for at underrette bygherren i fornødent omfang herom. I det omfang, det aftales, at entreprenøren tillige skal

Ad. § 11, stk. 4:

Kassation giver ikke totalentreprenøren ret til tidsfristforlængelse, og alle udgifter i forbindelse med kassation betales af totalentreprenøren.

Ad. § 13, stk. 1:

Totalentreprenøren må ikke søge nogen form for dispensation fra myndighedskrav uden bygherrens skriftlige godkendelse.

afholde udgifterne til gebyrer m.v. i forbindelse hermed, reguleres tilbudssummen som følge af indførelse eller ophævelse af eller ændringer i gebyrer m.v., som er gennemført efter tilbudets afgivelse.

Stk. 2. Entreprenøren sørger for anmeldelser, ansøger om tilladelser, rekvirerer syn og fremskaffer attester, der vedrører selve arbejdets udførelse, og afholder udgiften herved.

Ændringer i arbejdet

§ 14. Bygherren kan forlange ændringer i arbejdets art og omfang, når ændringen har naturlig sammenhæng med de aftalte ydelser. Entreprenøren har ret til at udføre sådanne ændringer, medmindre bygherren påviser særlige forhold, der begrundes, at bygherren lader andre udføre arbejdet.

Stk. 2. Bygherrens krav om ændring skal fremsættes skriftligt. Det samme gælder parternes eventuelle krav om forandringer i aftalen med hensyn til pris, tid og sikkerhed som følge af ændringen. Der træffes snarest skriftlig tillægsaftale om ændringen. Forhandlinger herom må ikke medføre forsinkelse af arbejdets udførelse.

Stk. 3. Vedrører ændringerne arbejder, hvorom der gælder enhedspriser, reguleres den aftalte entreprisesum i overensstemmelse hermed, medmindre der træffes anden aftale, jf. stk. 2. Regulering efter enhedspriser skal dog kunne, inden for +/- 15 pct. af entreprisesummen og inden for +/- 100 pct. af de enkelte poster i tilbudslisten.

Stk. 4. Udover tilfældene nævnt i stk. 3, udføres ændringsarbejde som regningsarbejde, medmindre andet er aftalt.

Udgifter til byggetilladelse og ibrugtagningstilladelse samt evt. tilslutningsafgifter afholdes af bygherren.

Ad. §14, stk. 2:

Intet ekstraarbejde må igangsættes uden bygherrens skriftlige accept. Ekstrakrav, som ikke støttes af skriftlig aftale, vil ikke blive honoreret.

Ad. § 14, stk. 3:

Tilbudsgiver er forpligtet til at levere det antal af en given ydelse, som bygherren har behov for i byggeriet til den tilbudte enheds- og særpris. Dette indebærer, at de indeholdte grænser på +/- 15% og +/-100 % i bestemmelsen i ABT93 § 14, stk. 3, ikke finder anvendelse på enheds- og særpriser i tilbudslisten

Ad. § 14, stk. 4:

Ekstraarbejde afregnes i henhold til enhedspriser i hovedtilbuddet eller afledte enhedspriser med procenttillæg for mindre/større mængde.

Såfremt beregning ikke kan udføres efter hovedtilbuddets enhedspriser, skal beregning udføres efter relevante enhedspriser i senest gældende V&S prisbøger.

Betaling af ekstraarbejde vil finde sted efter samme regler som entreprisekontraktens a-contoydelser.

Stk. 5. Ved formindskelse af arbejdets omfang skal entreprenøren godskrive bygherren de udgifter, som spares eller burde have været sparet. Vedrører formindskelsen arbejder, hvorom der gælder enhedspriser, jf. stk. 3, skal dette dog kun ske i det omfang, mindrearbejdet medfører, at entreprisensummen formindskes med mere end 15 pct.

Uklarheder, hindringer eller lignende forhold

§ 15. Entreprenøren skal indhente bygherrens afgørelse, hvis aftalen og dennes grundlag ikke yder tilstrækkelig vejledning til udførelse af arbejdet.

Stk. 2. Finder entreprenøren, at arbejdet ikke kan udføres i overensstemmelse med den indgåede aftale, skal entreprenøren snarest muligt underrette bygherren og følge dennes anvisninger.

Stk. 3. Entreprenøren skal snarest muligt underrette bygherren, hvis der opstår forhold, som hindrer eller vanskeliggør arbejdet eller gør det nærliggende, at bygherren påføres ulempe eller tab, herunder pådrager sig ansvar over for tredjemand. Hvis der ikke er tid til at indhente bygherrens anvisninger, skal entreprenøren - mod fornøden forlængelse af tidsfrister og mod betaling herfor - bedst muligt træffe foranstaltninger for at undgå, at bygherren lider tab.

Stk. 4. Udbudsmaterialet skal indeholde oplysninger om foretagne undersøgelser vedrørende grundvands- og jordbundsforhold, forurening eller andre hindringer. I det omfang udbudsmaterialet ikke indeholder fyldestgørende oplysninger om hindringerne, skal foranstaltningerne herimod og ulemperne herved betales som ekstraarbejder.

Stk. 5. Hvis der trods gennemførelse af sådanne forundersøgelser, der er rimelige eller sædvanlige under hensyntagen til grundens karakter, beliggenhed og tidligere anvendelse, viser sig uforudsete forhold, som medfører of-

Ad. §15, stk.1:

Såfremt der er uoverensstemmelse mellem udbudsmaterialets enkelte dokumenter, skal største ydelse eller mængde leveres uden regulering af entreprisensummen.

Ad. §15, stk.2:

Hvis der under arbejdets udførelse viser sig mangler, der kræver øjeblikkelig afhjælpning, er bygherren i totaltotalentreprenørens fravær berettiget til at foretage mangelahjælpning for dennes regning.

fentlige påbud eller forbud, der hindrer arbejdets videreførelse eller gør denne urimelig byrdefuld for bygherren, kan denne afbestille entreprisen mod godtgørelse til entreprenøren. Godtgørelsen omfatter ikke entreprenørens mistede fortjeneste ved ikke at fuldføre arbejdet, men alene det øvrige tab, entreprenøren lider.

Fortidsminder

§ 16. Entreprenøren skal drage omsorg for, at jordfaste fortidsminder ikke beskadiges, ændres eller flyttes.

Stk. 2. Entreprenøren skal straks anmelde fund af fortidsminder til rigsantikvaren og bygherren, og arbejdet skal standses i det omfang, det berører fortidsmindet.

Stk. 3. Entreprenøren skal sørge for, at genstande, der findes under arbejdet, afleveres til bygherren.

Stk. 4. Stk. 1-3 gælder også ved fund af vrag og faste fortidsminder på havbunden.

Bygherrens tilsyn

§ 17. Bygherrens tilsyn repræsenterer bygherren over for entreprenøren med hensyn til arbejdets udførelse. Tilsynet kan give og modtage meddelelser vedrørende arbejdet samt godkende eller kassere materialer eller arbejder.

Entreprenørens kontrol

§ 18. Selvom bygherren deltager i projektgennemgang eller fører tilsyn med entreprenørens arbejde, medfører dette ikke nogen indskrænkning i entreprenørens ansvar for projektet eller arbejdet i øvrigt.

Byggemøder

§ 19. Medmindre andet aftales, indkalder entreprenøren til byggemøder med bygherren og

Ad § 17, stk. 3.

Tilsynets påtaler og anvisninger skal uopholdeligt følges.

Såfremt en én gang påtalt mangel, efter at være meldt afhjulpet, konstateres stadig ikke at være konditionsmæssig udført, forbeholder bygherren sig ret til, at alle omkostninger i forbindelse med den videre mangelahjælpning og kontrol med samme i forbindelse med påtalen pålignes totalentreprenøren.

Ad. § 18:

Da arbejdet udføres i totalentreprise, påhviler såvel projektering, byggeledelse og fagtilsyn totalentreprenøren. Bygherren afgør selv om og i så fald i hvilket omfang, der skal foretages tilsyn fra hans side.

Selv om bygherren deltager i projektgennemgangen eller fører tilsyn med totalentreprenørens arbejde, medfører dette ikke nogen indskrænkning i totalentreprenørens ansvar for eller risiko for projektet eller arbejdet i øvrigt.

Ad. § 19:

udarbejder referater, der snarest muligt sendes til bygherren.

Bygherren indkalder til bygherremøder, der forventes afholdt hver 14. dag. Dog hyppigere i projekteringsperioden. Totalentreprenøren udarbejder referat.

Referater fra bygherremøder er gældende aftale, med mindre eventuelle indsigelser fremsættes senest på næstfølgende møde.

Byggemøder afholdes af totalentreprenøren med deltagelse af denne samt relevante underentreprenører.

Spilddage

§ 20. På hvert byggemøde opgøres med angivelse af årsag det antal arbejdsdage - spilddage - hvor arbejdet helt eller delvis har ligget stille.

Tilkaldelse af bygherren og
entreprenøren

Parternes ophold i udlandet

§ 21. Bygherren og entreprenøren skal over for hinanden angive, hvortil henvendelse kan ske, og hvorfra bygherren og dennes tilsyn, henholdsvis entreprenøren eller dennes stedfortræder, skal kunne tilkaldes.

Stk. 2. Hvis bygherren eller entreprenøren er bosat i udlandet, eller bosætter sig der efter aftalens indgåelse, skal den pågældende part opgive en person med bopæl eller hjemsted her i landet, der kan foretage økonomisk bindende dispositioner på partens vegne, mod hvem søgsmål kan rettes på partens vegne, og med hvem alle forhandlinger på den pågældende parts vegne kan føres med bindende virkning.

D. BYGHERRENS BETALINGSFORPLIGTELSE

Betaling

§ 22. Efter skriftlig anmodning til bygherren har entreprenøren én gang hver måned ret til betaling for udført arbejde m.v. Bygherren skal senest 15 arbejdsdage fra modtagelse af anmodningen, jf. stk. 11, betale det beløb, der på byggepladsen er ydet kontraktmæssige arbejder og materialer for.

Stk. 2. Entreprenøren kan - efter samme regler som anført i stk. 1 - tillige kræve betaling for materialer m.v., som er købt af entreprenøren og ikke er leveret på byggepladsen. Hvis bygherren kræver det, skal entreprenøren stille sikkerhed for kontraktmæssig levering, jf. § 6.

Ad § 22, stk. 1:

Udført arbejde opgøres på bygherremøderne.

Betalingsfristen er 25 arbejdsdage.

Ad § 22, stk. 2:

Der ydes ikke betaling for materialer før disse er indbygget i byggeriet.

Sikkerhedsstillelsens størrelse skal svare til den krævede betaling - inklusive moms - for de ikke-leverede materialer.

Stk. 3. Betaling for materialer m.v. mere end 20 arbejdsdage før deres anvendelse på byggepladsen kan alene kræves, hvis der er oplyst herom i tilbudet.

Stk. 4. I stedet for betaling efter stk. 1 kan det aftales, at betaling skal ske efter en betalingsplan. Betalingsplanen følger tidsplanen og fastsætter, til hvilke tidspunkter entreprisesummen eller dele deraf skal udbetales. Betalingsplanen kan i stedet angive, ved hvilke stadier og med hvilke beløb entreprisesummen eller dele deraf skal udbetales. Betaling skal finde sted til de aftalte tidspunkter m.v., forudsat at det arbejde, betalingen angår, er præsteret.

Stk. 5. Hvis der ved et ekstraarbejde ikke træffes aftale om tidspunktet for betaling, kan betaling kræves efter reglen i stk. 1.

Stk. 6. Hvis aftalen bestemmer, at entreprisesummen skal reguleres som følge af ændringer i indeks, overenskomstmæssige arbejdslojninger, materialepriser m.v., finder reguleringen sted i forbindelse med betalingen for de dele af arbejdet, der berøres af ændringen. Reguleringen sker på grundlag af entreprenørens dokumenterede opgørelse.

Stk. 7. Efter afleveringen fremsender entreprenøren en endelig og fuldstændig opgørelse, herunder over tilgodehavende for alle ekstraarbejder. Efter at bygherren har modtaget denne slutopgørelse, kan entreprenøren ikke fremkomme med yderligere krav - bortset fra sådanne, der er taget specificeret forbehold om i slutopgørelsen.

Stk. 8. Ved byggearbejder, herunder også grundmodningsarbejder, skal slutopgørelsen fremsendes til bygherren senest 35 arbejdsdage efter afleveringen. Ved anlægsarbejder - bortset fra dem, der er nævnt i § 36, stk. 1 - er fristen for fremsendelse af slutopgørelse 60 arbejdsdage.

Ad. § 22, stk. 6:

Fastprisperioden, jvf. Bygge- og boligstyrelsens cirkulære nr. 174 af 10 oktober 1991 "Cirkulære om pris og tid på bygge- og anlægsarbejder mv." er gældende med ændringer i "Cirkulære om ændring af cirkulære om pris og tid på bygge- og anlægsarbejder mv." af 28 november 2003.

Fastprisperioden er 1 år fra tilbudsdagen.

Byggeomkostningsindeks for boliger (totalindeks) lægges til grund for beregningen

Stk. 9. Hvis slutopførelsen ikke er kommet frem til bygherren inden udløbet af tidsrummet nævnt i stk. 8, kan denne skriftligt kræve opgørelsen fremsendt inden 10 arbejdsdage. Fremsendes opgørelsen herefter ikke til bygherren inden udløbet af denne frist, fortaber entreprenøren krav på vederlag for ekstraarbejder, der udføres som regningsarbejder, samt for løn- og prisstigninger.

Stk. 10. Entreprenørens slutopførelse skal betales senest 15 arbejdsdage fra modtagelsen.

Stk. 11. Entreprenørens tilgodehavende forrentes fra forfaldsdagen med rentelovens rentesats. Fristen i stk. 1 er løbedage.

Stk. 12. Finder bygherren, at et krævet beløb ikke er forfaldent, skal han straks give entreprenøren skriftlig meddelelse herom.

Stk. 13. I tilfælde af uenighed om en opgørelse skal bygherren betale tilgodehavender, som parterne er enige om.

Stk. 14. Hvis der mellem parterne er uenighed om bygherrens adgang til at holde betalinger tilbage eller foretage modregning i entreprenørens betalingskrav, finder reglerne i § 46 anvendelse, hvis en part begærer det.

Stk. 15. Hvis det er nødvendigt for at forhindre arbejdets standsning, kan bygherren for entreprenørens regning udbetale arbejds løn, som entreprenørens ansatte har til gode.

Entreprenørens ret at standse
Arbejdet

§ 23. Hvis bygherren ikke har betalt forfaldne beløb ved betalingsfristens udløb, kan entreprenøren efter skriftligt varsel på 5 arbejdsdage standse arbejdet.

Stk. 2. Entreprenøren kan endvidere straks standse arbejdet ved bygherrens konkurs eller

Ad. § 22, stk. 10:

Betalingsfristen ændres til 25 arbejdsdage.

Ad. § 22, stk. 12:

Uden særskilt meddelelse herom har bygherren ret til at tilbageholde 5% af restentreprisensummen, såfremt totalentreprenøren ikke i hovedsagen ved afleveringen har opfyldt de i projektet angivne krav til kvalitetssikring og dokumentation herfor.

Ad § 22, stk. 14.

Bygherren forbeholder sig ret til at modregne dagbod i totalentreprenørens tilgodehavende, også i tilgodehavender fra evt. andre kontraktforhold som bygherren måtte have med totalentreprenøren.

betalingsstandsning, eller hvis der åbnes for handlinger om tvangsakkord, eller bygherrens økonomiske forhold i øvrigt viser sig at være sådanne, at denne må antages at være ude af stand til at opfylde entrepriseaftalen. Det er dog en betingelse, at bygherren ikke har stillet - eller på entreprenørens opfordring ikke straks stiller - betryggende sikkerhed for opfyldelsen af den resterende del af aftalen.

E. TIDSRISTFORLÆNGELSE OG FORSINKELSE

Entreprenørens ret til

Tidsfristforlængelse

§ 24. Entreprenøren har ret til forlængelse af tidsfrister ved forsinkelse af arbejdet, der er en følge af:

- 1) ændringer i arbejdets art og omfang, som kræves af bygherren, jf. § 14,
- 2) bygherrens forhold,
- 3) forhold, der opstår uden entreprenørens skyld, og over hvilke entreprenøren ikke er herre, f.eks. krig, usædvanlige naturbegivenheder, brand, strejker, lock-out eller hærværk,
- 4) nedbør, lav temperatur, stærk vind eller andet vejrlig, som forhindrer eller forsinker arbejdet, når sådant vejrlig forekommer i væsentligt større omfang, end det er sædvanligt for den pågældende årstid og egn,
- 5) offentlige påbud eller forbud, som ikke skyldes entreprenørens egne forhold, eller
- 6) at nødvendige tilladelser fra myndighederne til byggesagens gennemførelse ikke foreligger senest 30 arbejdsdage efter, at fyldestgørende projektmateriale er blevet indsendt til myndighederne, medmindre anden frist er aftalt, jf. § 2, stk. 3, og § 3, stk. 5.

Ad. §24 stk, 1:

Eventuel tidsfristforlængelse gives kun i forbindelse med en forsinkelse, der påvirker aktiviteter på arbejdsplanens kritiske vej.

Totalentreprenøren skal senest ved ændringsaftalens indgåelse skriftligt fremsætte eventuelle krav om tidsfristforlængelse.

Arbejdsnedlæggelser på den enkelte arbejdsplads, som skyldes uoverensstemmelser på den konkrete sag mellem entreprenører og dennes medarbejdere, giver ikke ret til tidsfristforlængelse.

Der gives tidsfristforlængelse for usædvanligt vejrlig, hvis følgende betingelser alle er opfyldt:

- Vejrliget skal have medført, at arbejdet har ligget stille – eller at der været nedsat drift svarende til – minimum en halv dag.
- Arbejdet skal ligge på den kritiske vej i tidsplanen og være betegnet som sådan, for det pågældende sanktionsbærende tidspunkt.
- Det samlede antal spild dage for det pågældende arbejde skal inden for en måned overstige det påregnelige antal spild dage.
- Det påregnelige antal spild dage, for de aktiviteter der er påvirkelige af vejrliget, eksklusive lørdage, søndage og søgnehellidage, er som følger:

J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
5	5	3	3	2	2	1	1	2	3	4	4

Registreres flere spild dage (vejrligsdage) inden for en aktivitet pr. måned end forudsat i arbejdsplanen, gives en tilsvarende tidsfristforlængelse for den pågældende

aktivitet. Totalentreprenøren udarbejder vejrligsrapport som dokumentation for tilkendelse af spild dage og udarbejder revideret tidsplan med angivelse af relevante milestene såsom aflevering, delaflevering osv., som skal godkendes skriftligt af bygherren for at være gældende som tidsplan.

Stk. 2. Entreprenøren skal dog søge forsinkelsen undgået eller begrænset ved sådanne dispositioner, som med rimelighed kan kræves.

Stk. 3. Anser entreprenøren sig berettiget til forlængelse af en frist, skal bygherren snarest muligt underrettes skriftligt. Entreprenøren skal på forlangende godtgøre, at den indtrådte forsinkelse skyldes det påberåbte forhold.

Entreprenørens hæftelse ved forsinkelse § 25. Forsinkelse, som ikke giver entreprenøren ret til tidsfristforlængelse, er ansvarspådragende.

Stk. 2. Hvis der er fastsat dagbod eller andre særlige sanktionsbestemmelser, kan erstatningskrav for forsinkelse ikke rejses herudover.

Ad § 24, stk. 3:

Tidsfristforlængelse med hensyn til afleveringsdato kan kun godtages hvis og i den udstrækning entreprenøren kan godtgøre, at det påberåbte forhold har forsinkende indvirkning på arbejder, der ligger på den kritiske vej i henhold til gældende arbejdstidsplan.

Ad. § 25, stk. 1:

Totalentreprenøren bærer risikoen for tidsfristoverskridelser, der ikke skyldes de under § 24 stk. 1 punkt 1-6 nævnte forhold, og er pligtig til omgående og uden omkostninger og uden merudgifter at indhente forsinkelserne.

Ad § 25, stk. 2:

Totalentreprenøren vil blive idømt dagbod på 2 promille af den samlede entreprisesum excl. moms pr. arbejdsdag, dog mindst 2.000 kr. pr. arbejdsdag i følgende tilfælde: For hver arbejdsdag arbejdets færdiggørelse pr. delafsnit/etape måtte blive forsinket i forhold til de i kontraktens arbejdsplan angivne kritiske mellem- og slutterminer, som er incl. mangelfhjælpning og levering af drifts- og vedligeholdelsesvejledning og kvalitetssikringsdokumentation m.m. Totalentreprenøren bærer risikoen for tidsfristoverskridelser, der ikke skyldes de under § 24 stk. 1 punkt 1-6 nævnte forhold, og er pligtig til omgående og uden omkostninger og uden merudgifter at indhente forsinkelserne.

Bygherren forbeholder sig ret til at modregne dagbod i totalentreprenørens tilgodehavende, også i tilgodehavender fra evt. andre kontraktforhold som bygherren måtte have med totalentreprenøren.

Stk. 3. Er der ikke fastsat dagbod eller andre særlige sanktionsbestemmelser, opgøres bygherrens tab efter dansk rets almindelige erstatningsregler.

Bygherrens ret til tidsfristforlængelse

§ 26. Bygherren har ret til forlængelse af tidsfrister ved forsinkelse af arbejdet, der er en følge af, at bygherren eller anden entreprenør udsættes for forholdene nævnt i § 24, stk. 1, nr. 3), 4) eller 5). Bygherren har samme ret ved ændringer som nævnt i § 24, stk. 1, nr. 1).

Stk. 2. Bygherren skal dog søge forsinkelsen undgået eller begrænset ved sådanne dispositioner, som med rimelighed kan kræves.

Stk. 3. Anser bygherren sig berettiget til forlængelse af en frist, skal entreprenøren snarest muligt underrettes skriftligt. Bygherren skal på forlangende godtgøre, at den indtrådte forsinkelse skyldes det påberåbte forhold.

Bygherrens hæftelse ved forsinkelse

§ 27. Entreprenøren har ret til erstatning for det lidte tab, hvis forsinkelsen skyldes:

- 1) bygherrens forhold, jf. § 24, stk. 1, nr. 2, og denne har udvist fejl eller forsømmelse, eller
- 2) anden entreprenørs ansvarspådragende forsinkelse, jf. § 25, stk. 1, eller anden aftaleparts ansvarspådragende forsinkelse.

Stk. 2. Entreprenøren har ret til godtgørelse, hvis årsagen til forsinkelsen kan henføres til:

- 1) § 24, stk. 1, nr. 1, og nr. 5 eller
- 2) § 24, stk. 1, nr. 2, uden at være omfattet af nærværende bestemmelser stk. 1 eller stk. 3.

Godtgørelsen udgør det tab, entreprenøren har lidt, dog uden entreprenørens mistede fortjeneste ved ikke at kunne udføre andre arbejder i forsinkelsesperioden eller lignende videregående tab.

Ad. § 26, stk. 1:

Såfremt byggeriet, på grund af bygherrens forhold ikke kan igangsættes til den i udbuddet oplyste byggestartdato, sker der en parallelforskydning af tidsplanen med samme antal arbejdsdage, som det antal arbejdsdage, hvorpå begyndelsesdatoen er blevet forskudt, dog kun såfremt igangsætning sker indenfor 40 arbejdsdage efter den anførte påbegyndelsesdato. Parallelforskydningen af tidsplanen berettiger ikke totalentreprenøren til erstatning eller godtgørelse i henhold til § 27.

Ad. § 27, stk. 1:

Såfremt totalentreprenøren anser sig for berettiget til erstatning eller godtgørelse, jf. § 27 stk.2, på grund af bygherrens forhold, skal han anmelde dette krav skriftligt til bygherren inden 20 arbejdsdage fra den dato, hvor forsinkelsen indtrådte. Anmeldes kravet ikke inden dette tidspunkt skriftligt over for bygherren, betragtes det som bortfaldet.

Stk. 3. Kan forsinkelsens årsag henføres til § 24, stk. 1, nr. 3, eller nr. 4, har entreprenøren hverken ret til erstatning eller til godtgørelse.

F. ARBEJDETS AFLEVERING

Afleveringsforretningen

§ 28. Umiddelbart inden arbejdets færdiggørelse skal entreprenøren give bygherren skriftlig meddelelse om tidspunktet herfor (færdigmelding). Entreprenøren skal samtidig med fremsendelse af færdigmeldingen indkalde til en afleveringsforretning, medmindre det er aftalt, at indkaldelsen foretages af bygherren, jf. stk. 3. Afleveringsforretningen finder sted på det tidspunkt, der er fastsat i indkaldelsen, medmindre bygherren straks ved modtagelsen af indkaldelsen gør indsigelse mod tidspunktet. I så fald afholdes afleveringsforretningen senest 10 arbejdsdage efter det angivne tidspunkt for færdiggørelse, medmindre der træffes aftale om et andet tidspunkt.

Ad § 28, stk. 1.

Totalentreprenøren færdigmelder skriftligt byggeriet og indkalder samtidig bygherren til afleveringsforretningen senest 2 uger inden den planlagte færdiggørelse.

Færdigmeldingen skal entydigt beskrive, hvad den omfatter herunder også omfanget af dokumentationsmateriale.

Hvis etapeopdelt: Indkaldelse til afleveringsforretning skal ske separat for hver etape.

Færdigmeldingen skal (som minimum) indeholde dokumentation for totalentreprenørens / fagtilsynets egenkontrol af mangler og for afhjælpning af derved konstaterede mangler. Manglende dokumentation herfor betragtes som en væsentlig mangel.

Forud for afholdelse af afleveringsforretningen, hvor afleveringsprotokollen underskrives af totalentreprenør og bygherren, gennemfører bygherre og totalentreprenør samt dennes fagtilsyn en mangelgennemgang og registrerer og dokumenterer evt. mangler, som medtages i afleveringsprotokollen.

Ved afleveringsforretningen skal totalentreprenøren have uploadet dokumentation for den udførte kvalitetssikring og miljøledelse til sagens projektweb. Totalentreprenøren skal samtidig have uploadet drift og vedligeholdelsesmateriale og betjeningsvejledninger samt indreguleringsrapporter for alle tekniske anlæg og installationer jf. den til sagen hørende IKT-Ydelsesspecifikation med bilag.

Ved afleveringsforretningen skal totalentreprenøren have instrueret bygherrens driftspersonale i betjening af tekniske anlæg.

Alt øvrigt drift og vedligeholdelsesmateriale samt produktokumentation, såsom as built materiale afleveres jf. den til sagen hørende IKT-Ydelsesspecifikation med bilag.

Stk. 2. Arbejdet anses for afleveret til bygherren, når afleveringsforretning har fundet sted, medmindre der ved denne er påvist væsentlige

Ad § 28, stk. 2.

mangler. Er dette tilfældet, afholdes ny afleveringsforretning, når entreprenøren har givet bygherren skriftlig meddelelse om, at manglerne er afhjulpet, jf. stk. 1 og stk. 3.

Hvis entreprenøren ikke har opfyldt de i projektet angivne krav til kvalitetssikring og dokumentation herfor, anses arbejdet m.v. for at lide af væsentlige mangler, således at aflevering ikke kan ske, før disse mangler er afhjulpet.

Som øvrige væsentlige mangler anses bl.a. mangler, som forhindrer eller vanskeliggør ibrugtagning.

Såfremt det grundet totalentreprenørens ufuldstændige mangelaftjælpning efter afleveringsforretningen bliver nødvendigt for bygherren at foretage flere mangelgennemgange, pålægges totalentreprenøren bygherrens omkostninger herved.

Stk. 3. Er det aftalt, at bygherren indkalder til afleveringsforretning, skal denne indkalde entreprenøren til en afleveringsforretning, der skal finde sted senest 10 arbejdsdage efter det angivne tidspunkt for færdiggørelse. Indkalder bygherren ikke som anført til afleveringsforretning, anses arbejdet for afleveret 10 arbejdsdage efter det angivne tidspunkt for færdiggørelse. Tilsvarende gælder for ny afleveringsforretning som nævnt i stk. 2, 2. punktum.

Afleveringsprotokol

§ 29. Ved afleveringsforretningen udfærdiges et dokument (afleveringsprotokol), hvori anføres påberåbte mangler ved arbejdet og eventuelle andre forhold, påpeget af bygherren. I tilknytning hertil anføres entreprenørens mulige bemærkninger. Parternes stillingtagen til, om arbejdet er afleveret, skal fremgå af dokumentet.

Stk. 2. Dokumentet underskrives af bygherren og entreprenøren.

Stk. 3. Hvis en part ikke er repræsenteret ved afleveringsforretningen, kan denne gennemføres uden den pågældende parts medvirken. Den mødte part skal snarest muligt give den anden part skriftlig underretning om afleveringsforretningens gennemførelse og om indholdet af afleveringsprotokollen.

G. MANGLER VED ARBEJDET Mangelbegrebet

§ 30. Er arbejdet ikke udført i overensstemmelse med aftalen, fagmæssigt korrekt eller i overensstemmelse med bygherrens eventuelle anvisninger efter § 15, foreligger der en mangel. Det samme gælder, hvis entreprenøren ikke har leveret anden aftalt ydelse i forbindelse med arbejdet.

Stk. 2. Hvis materialer ikke er som aftalt eller af sædvanlig god kvalitet, jf. § 10, stk. 1, foreligger der mangler. Dette gælder dog ikke:

- 1) når entreprenøren i tilfælde af frit materialevalg godtgør, at kontraktmæssige materialer ikke findes eller ikke kan skaffes på grund af krig, indførselsforbud eller lignende, eller
- 2) når bygherren har krævet anvendelse af bestemte materialer, og entreprenøren godtgør, at muligheden for at fremskaffe disse i kontraktmæssig stand må anses for udelukket ved forhold, som entreprenøren ved aftalens indgåelse ikke burde have taget i betragtning.

I tilfældene 1) og 2) skal entreprenøren snarest muligt underrette bygherren om opståede eller mulige hindringer, jf. § 15.

Stk. 3. Arbejdet skal i alle tilfælde have de egenskaber, som er tilsikret ifølge aftalen.

Stk. 4. Afleveringstidspunktet er afgørende for, om arbejdet lider af mangler, hvad enten disse på dette tidspunkt kan konstateres eller er skjulte.

Mangler påvist ved afleveringen

§ 31. Entreprenøren har pligt og ret til at afhjælpe mangler, der påvises ved afleveringen.

Stk. 2. Bygherren skal skriftligt fastsætte en frist til afhjælpning af påviste mangler. Fristens længde fastsættes under hensyntagen til manglernes art og omfang samt forholdene i øvrigt. Entreprenøren skal give bygherren skriftlig meddelelse, når manglerne er afhjulpet.

Stk. 3. Hvis bygherren efter udløbet af fristen nævnt i stk. 2 - eller efter at have modtaget entreprenørens meddelelse om, at afhjælpning har fundet sted - mener, at manglerne ikke er afhjulpet, skal bygherren inden 10 arbejdsdage

skriftligt meddele entreprenøren, hvilke mangler, der stadig påberåbes.

Stk. 4. Afhjælper entreprenøren herefter ikke straks de påviste mangler, har bygherren ret til at lade dem udbedre for entreprenørens regning eller kræve afslag i entreprisen, jf. § 34.

Mangler påvist efter afleveringen

§ 32. Entreprenøren har i 5 år efter afleveringen pligt og ret til at afhjælpe mangler, der påvises efter afleveringen, jf. dog § 36, stk. 3, nr. 3.

Stk. 2. Bygherren kan kun påberåbe sig sådanne mangler, hvis entreprenøren har fået skriftlig meddelelse herom inden rimelig tid efter, at manglerne er eller burde være opdaget. Dette gælder dog ikke, hvis entreprenøren har gjort sig skyldig i groft uforsvarligt forhold.

Stk. 3. Bygherren skal skriftligt fastsætte en frist til afhjælpning af påviste mangler. Fristens længde fastsættes under hensyntagen til manglernes art og omfang samt forholdene i øvrigt. Entreprenøren skal give bygherren skriftlig meddelelse, når manglerne er afhjælpet. Afhjælpning af en mangel kan udskydes til foretagelse sammen med afhjælpning af eventuelle mangler, konstateret ved 1-års eftersynet, forudsat at manglen ikke forværres derved, og at udskydelsen ikke medfører ulempe for bygherren.

Stk. 4. Foretager entreprenøren ikke inden udløbet af fristen nævnt i stk. 3 afhjælpning af de påberåbte mangler, har bygherren ret til at lade dem udbedre for entreprenørens regning eller kræve afslag i entreprisen, jf. § 34.

Stk. 5. Bygherren kan lade mangler udbedre for entreprenørens regning, når afhjælpning er uopsættelig, og entreprenøren ikke er i stand til umiddelbart at foretage afhjælpning. Det samme gælder, når bygherren har grund til at antage, at entreprenøren ikke foretager afhjælpning på rette måde eller uden uforholdent ophold.

Bortfald af entreprenørens
afhjælpningspligt m.v.

§ 33. Entreprenørens afhjælpningspligt og bygherrens adgang til at foretage udbedring for entreprenørens regning, jf. §§ 31 og 32, bortfalder, hvis afhjælpning er forbundet med uforholdsmæssigt store udgifter. Ved bedømmelsen heraf skal der tages hensyn til bygherrens interesse i, at aftalen opfyldes. Bygherren bevarer dog i alle tilfælde retten til afslag, jf. § 34.

Bygherrens ret til afslag i
Entreprisensummen

§ 34. Afhjælper entreprenøren ikke mangler som anført i § 31, stk. 4, og § 32, stk. 4, kan bygherren - i stedet for at lade manglerne udbedre for entreprenørens regning - kræve et afslag i entreprisensummen. Bygherren har endvidere ret til afslag i entreprisensummen, hvis afhjælpning er umulig, samt i tilfældene nævnt i § 33.

Stk. 2. Afslaget beregnes som udgangspunkt som det beløb, det ville have kostet at afhjælpe manglerne.

Stk. 3. Hvis afhjælpning af mangler er umulig eller er forbundet med uforholdsmæssigt store udgifter, fastsættes afslaget efter bygherrens valg skønsmæssigt eller på en af følgende måder:

- 1) enten som forskellen mellem den aftalte entreprisensum og den entreprisensum, der måtte antages at være blevet aftalt, hvis der var indgået aftale om arbejdet i den foreliggende stand,
- 2) eller som forskellen mellem det aftalte arbejdes værdi uden mangler og arbejdet værdi i den foreliggende stand.

Stk. 4. Om bygherrens adgang til at hæve entrepriseraftalen som følge af mangler gælder reglerne i § 40.

Entreprenørens ansvar for følgeskader

§ 35. Entreprenøren er erstatningsansvarlig for tab, der er en følge af mangler ved arbejdet, hvis manglerne skyldes fejl eller forsømmelse fra entreprenørens side, eller hvis manglerne angår egenskaber, som ifølge aftalen må anses for tilsikret.

Stk. 2. Entreprenøren hæfter ikke for driftstab, avancetab eller andet indirekte tab.

Mangelansvarets ophør

§ 36. Ved byggearbejder og anlægsarbejder i tilslutning hertil skal bygherrens krav mod entreprenøren som følge af mangler fremsættes senest 5 år efter arbejdets aflevering. Efter dette tidspunkt kan bygherren ikke rejse krav mod entreprenøren. Bestemmelserne i lov nr. 274 af 22. december 1908 om forældelse af visse fordringer finder ikke anvendelse i disse tilfælde.

Stk. 2. Bygherrens krav bevares dog for dele af arbejdet, for hvilke det gælder,

- 1) at entreprenøren har påtaget sig at indestå i længere tid,
- 2) at det ved afleveringen konstateres, at aftalt kvalitetssikring har svigtet væsentligt, eller
- 3) at der foreligger groft uforsvarligt forhold fra entreprenørens side.

Stk. 3. Ved anlægsarbejder - bortset fra dem, der er nævnt i stk. 1 - ophører mangelansvaret efter dansk rets almindelige regler, medmindre andet er fastsat i udbudsmaterialet. Hvis mangelansvaret herefter ophører efter dansk rets almindelige regler, skal følgende gælde:

- 1) Reglen i § 6, stk. 4, om nedskrivning af sikkerheden ændres til, at sikkerheden ophører.
- 2) Entreprenøren kan undlade at opfylde bestemmelsen i § 10, stk. 4, om leverandøransvar.
- 3) Tidsrummet for afhjælpningspligt og -ret, jf. § 32, stk. 1, ændres til 1 år.
- 4) Bestemmelsen i § 38 om 5-års eftersyn finder ikke anvendelse.

H. 1- OG 5-ÅRS EFTERSYN

1-års eftersyn

§ 37. Bygherren indkalder entreprenøren til en gennemgang af arbejdet, som skal finde sted senest et år efter afleveringen.

Ad § 37 stk. 1:

Hvis det er lov om almene boliger:

Denne byggesag er underlagt boligministeriets bekendtgørelse nr. 541 af 18. juli 1990 om skadesdækning fra Byggeskadefonden. Den af byggeskadefonden udarbejdede eftersynsrapport ved 1-års og 5-års gennemgangen vil indgå i de afsluttende eftersyn.

Hvis der er byfornyelsesloven:

Denne byggesag er underlagt boligministeriets bekendtgørelse nr. 1026 af 17. december 1998 om ska-

desdækning fra Byggeskadefonden vedrørende Byfornyelse (BvB). Den af Byggeskadefonden udarbejdede eftersynsrapport ved 1-års og 5-års gennemgangen vil indgå i de afsluttende eftersyn.

5-års eftersyn

§ 38. Bygherren indkalder entreprenøren til en afsluttende gennemgang af arbejdet, som skal finde sted senest 30 arbejdsdage før udløbet af en periode på 5 år efter afleveringen, jf. dog § 36, stk. 3, nr. 4.

Ad § 38 stk. 1: Som Ad § 37 stk. 1.

Stk. 2. Har bygherren ikke indkaldt som nævnt i stk. 1, kan entreprenøren indkalde bygherren til eftersynet. Indkaldelsen skal være skriftlig og ske med mindst 10 arbejdsdages varsel.

Fælles regler for eftersyn

§ 39. Indkaldelse til eftersyn ifølge §§ 37 og 38, stk. 1, skal være skriftlig og ske med højst 60 og mindst 20 arbejdsdages varsel.

Stk. 2. I forbindelse med eftersyn udfærdiges et dokument (eftersynsprotokol), hvori anføres påberåbte mangler ved arbejdet og eventuelle andre forhold, påpeget af bygherren. I tilknytning hertil anføres entreprenørens mulige bemærkninger.

Stk. 3. Dokumentet underskrives af bygherren og entreprenøren.

Stk. 4. Hvis en part ikke er repræsenteret ved eftersynet, kan dette gennemføres uden den pågældende parts medvirken. Den mødte part skal snarest muligt give den anden part skriftlig underretning om eftersynets gennemførelse og om indholdet af eftersynsprotokollen.

I. SÆRLIGT OM OPHÆVELSE

Bygherrens hæveret

§ 40. Bygherren kan - efter skriftligt påkrav til entreprenøren - hæve entrepriseaftalen

- 1) hvis der - uden ret til tidsfristforlængelse - foreligger en væsentlig forsinkelse fra entreprenørens side med hensyn til arbejdets udførelse, og forsinkelsen medfører betydelige ulemper for bygherren, eller
- 2) hvis der fra entreprenørens side i øvrigt foreligger væsentlig forsinkelse med hensyn til forhold af afgørende betydning for bygherren, medmindre dennes interesser

Ad § 40, stk. 1, nr. 2:

Bygherren kan ophæve kontrakten uden varsel, hvis sikkerhed ikke er stillet som foreskrevet i § 6 stk. 1.

er tilstrækkeligt tilgodeset på anden måde, f.eks. gennem adgangen til at standse udbetalingerne eller ved stillet sikkerhed, eller

- 3) hvis det udførte arbejde er af en sådan kvalitet, at bygherren har grund til at antage, at entreprenøren ikke vil være i stand til at fuldføre arbejdet uden væsentlige mangler.

Entreprenørens hæveret

§ 41. Entreprenøren kan - efter skriftligt påkrav til bygherren - ved væsentlig forsinkelse hæve entrepriseaftalen i det tilfælde, der er nævnt i § 24, stk. 1, nr. 2), hvis bygherren ikke udfolder rimelige bestræbelser for at fremme arbejdet mest muligt.

Stk. 2. Entreprenøren kan endvidere - efter skriftligt påkrav til bygherren - hæve entrepriseaftalen, hvis der fra bygherrens side foreligger væsentlig forsinkelse med hensyn til forhold af afgørende betydning for entreprenøren. Aftalen kan dog ikke hæves, hvis entreprenørens interesser er tilstrækkeligt tilgodeset gennem adgangen til at standse arbejdet eller ved stillet sikkerhed.

Konkurs, betalingsstandsning, tvangsakkord m.v.

§ 42. Ved en parts konkurs kan den anden part straks hæve aftalen, i det omfang konkurslovens regler ikke er til hinder derfor.

Stk. 2. Hvis boet har ret til at indtræde i aftalen i medfør af konkurslovens regler, skal boet efter forespørgsel inden for en frist på 5 arbejdsdage give meddelelse om, hvorvidt det vil indtræde.

Stk. 3. Reglen i stk. 1 gælder tillige ved en parts betalingsstandsning, eller hvis der åbnes forhandling om tvangsakkord, eller partens økonomiske forhold i øvrigt viser sig at være således, at parten må antages at være ude af stand til at opfylde entrepriseaftalen. Hæveretten er dog betinget af, at parten ikke har stillet - eller på den anden parts opfordring ikke straks stiller - betryggende sikkerhed for aftalens opfyldelse, jf. §§ 6 og 7.

Stk. 4. Er en part et aktie- eller anpartsselskab, kan den anden part hæve entrepriseaftalen,

hvis dette kræves opløst af Erhvervs- og Selskabsstyrelsen. Bestemmelsen finder ikke anvendelse, hvis parten inden 10 arbejdsdage fra fremkomsten af et påkrav fra den anden part dokumenterer, at betingelserne for selskabets opløsning ikke er til stede, eller hvis parten stiller fuldstændig sikkerhed for aftalens opfyldelse.

Stk. 5. Ved ophævelse gælder reglerne i § 44.

En parts død

§ 43. Dør en part, og boet behandles som gældsfragåelsesbo, finder bestemmelserne i § 42, stk. 1 og 2, tilsvarende anvendelse.

Stk. 2. Ved anden bobehandlingsmåde end nævnt i stk. 1 er dødsboet og arvingerne berettiget til at indtræde i entrepriseaftalen, jf. dog stk. 3. Det samme gælder partens ægtefælle, der hensidder i uskiftet bo. Indtrædelsesretten er betinget af, at der enten er eller bliver stillet betryggende sikkerhed for aftalens opfyldelse, jf. §§ 6 og 7.

Stk. 3. Ved entreprenørens død er indtrædelsesretten tillige betinget af, at der udpeges en leder af arbejdet, som bygherren ikke kan fremsætte berettigede indvendinger imod. Er arbejdet af en sådan særlig karakter, at det som følge af entreprenørens død ikke kan forventes behørigt færdiggjort, kan indtræden ikke finde sted.

Stk. 4. Ved ophævelse gælder reglerne i § 44.

Fælles regler om ophævelse

§ 44. Ophævelse skal ske skriftligt.

Stk. 2. Samtidig med ophævelsen skal den part, der hæver aftalen, sørge for, at der skriftligt indkaldes til en registreringsforretning (stadsforretning), der skal afholdes hurtigst muligt. Medmindre andet aftales, afholdes registreringsforretning dog tidligst 1 arbejdsdag efter indkaldelsesskrivelsens fremkomst.

Stk. 3. Ved registreringsforretningen skal der udfærdiges et dokument (registreringsprotokol), der beskriver omfang og kvalitet af det udførte arbejde. Dokumentet underskrives af parterne, medmindre registreringen foretages

af en syns- og skønsmand udmeldt af Voldgiftsnævnet, jf. § 45.

Stk. 4. Hvis en part efter at være indvarslet ikke er repræsenteret ved registreringsforretningen, kan denne gennemføres uden den pågældende parts medvirken. Den mødte part skal snarest muligt give den anden part skriftlig underretning om registreringens gennemførelse og om registreringsprotokollens indhold.

Stk. 5. Ved ophævelse fra bygherrens side er bygherren eller den, der færdiggør arbejdet på bygherrens vegne, berettiget til at benytte entreprenørens materialer og materiel, som befinder sig på pladsen, hvis fjernelse forinden arbejdets færdiggørelse vil påføre bygherren tab. Det samme gælder tegninger, beskrivelser og andet projektmateriale m.v. Der ydes sædvanligt vederlag for anvendelsen.

Stk. 6. Ved ophævelse fra den ene parts side er den anden part ansvarlig for det lidte tab efter dansk rets almindelige regler.

Ad § 44, stk. 5.

Ved ophævelse må totalentreprenøren ikke fjerne sit materiel eller materialer fra byggepladsen uden bygherrens udtrykkelige godkendelse. Totalentreprenørens ret til at varetage sine interesser må i dette tilfælde ikke medføre forsinkelser eller standsning af arbejdet.

J. TVISTER

Syn og skøn

§ 45. Hvis der i tilfælde af uoverensstemmelser mellem parterne eller for at sikre bevisets stilling ønskes udmeldt syn og skøn, fremsættes begæring herom til Voldgiftsnævnet for bygge- og anlægsvirksomhed, København.

Stk. 2. Begæringen skal ved fremsættelse være ledsaget af:

- 1) oplysning om, hvilke parter sagen vedrører, samt disse parters adresse og telefonnummer,
- 2) en skriftlig fremstilling, hvori gives en kort redegørelse for sagen, og som indeholder de spørgsmål, hvorom skønsmandens erklæring ønskes (skønstemaet),
- 3) de dokumenter, der er af betydning for sagen,
- 4) eventuel angivelse af de ønskede tekniske kvalifikationer hos skønsmanden og
- 5) angivelse af, om forretningen mod betaling af et særligt gebyr ønskes fremmet som hastesag.

Stk. 3. Der udmeldes i almindelighed én skønsmand. Hvis Voldgiftsnævnet finder, at der er

anledning dertil, kan der udmeldes to, eller under ganske særlige omstændigheder flere skønsmænd. Der skal ved afgørelsen heraf tages hensyn til parternes ønske.

Stk. 4. Nyt syn og skøn ved anden skønsmand kan kun finde sted, hvis Voldgiftsnævnet finder, at der er anledning dertil. Hvis begæring om voldgiftsbehandling af tvisten er indgivet, jf. § 47, tager Voldgiftsretten stilling til fremsatte begæringer om supplerende syn og skøn eller nyt syn og skøn ved samme eller anden skønsmand.

Stk. 5. Den eller de, der har fremsat begæring om skønsforretningen, hæfter forudgifterne herved, herunder skønsmandens honorar, der fastsættes af Voldgiftsnævnet. Hvis tvisten eller en del deraf indbringes for Voldgiftsretten, tages udgiften og dens nødvendighed i betragtning ved fastsættelsen af sagsomkostninger. Voldgiftsretten fastsætter i så fald skønsmandens honorar.

Stk. 6. Når nærværende almindelige betingelser - eller tilsvarende betingelser - gælder i forholdet mellem bygherren og flere parter (entreprenører, leverandører m.v.), gælder bestemmelserne i stk. 1-5 også i det indbyrdes forhold mellem de pågældende parter.

Stk. 7. For syn og skøn gælder de regler, som er fastsat af Voldgiftsnævnet for bygge- og anlægsvirksomhed.

Sagkyndig beslutning om stillet sikkerhed m.v.

§ 46. På en parts begæring kan Voldgiftsnævnet udpege en sagkyndig til at træffe beslutning om udbetaling af stillet sikkerhed, jf. § 6, stk. 6, og § 7, stk. 3, og om berettigelsen af at holde betalinger tilbage eller foretage modregning i tilfælde af parternes uenighed som nævnt i § 22, stk. 14.

Stk. 2. Voldgiftsnævnet kan efter sagens karakter bestemme, at beslutningen skal træffes af flere sagkyndige.

Stk. 3. Begæringen skal indeholde de oplysninger m.v. som fremgår af § 45, stk. 2. Kopi af begæringen fremsendes samtidig til den anden part i entrepriseaftalen.

Ad. §46, stk. 1:

Tvistigheder mellem bygherre og totalentreprenør ligesom tvistigheder entreprenør, underentreprenør, leverandører eller projekterende teknikere imellem, berettiger ikke totalentreprenøren til at standse eller forsinke arbejdet.

Stk. 4. Voldgiftsnævnet fastsætter en kort frist for modparten til at afgive et indlæg. Den sagkyndige kan - hvor der er særlig anledning dertil - give parterne adgang til at fremkomme med yderligere et indlæg inden udløbet af en kort frist, som den sagkyndige fastsætter. Efter udløbet af fristen træffer den sagkyndige snarest muligt og inden 15 arbejdsdage beslutning om, i hvilket omfang udbetalingskravet skønnes begrundet, og hvem der skal betale udgifterne, herunder den sagkyndiges honorar. Voldgiftsnævnet fastsætter størrelsen af honoraret.

Stk. 5. Det kan i særlige tilfælde bestemmes, at udbetaling til private bygherrer og til entreprenører betinges af sikkerhedsstillelse. Den sagkyndige træffer i så fald bestemmelse om sikkerhedens art og omfang og om betingelserne for dens udbetaling eller ophør. Ved begæring om udbetaling af bygherrens sikkerhedsstillelse kan den sagkyndige i særlige tilfælde endvidere henvise entreprenøren til at anlægge voldgiftssag efter § 47.

Stk. 6. Under ganske særlige omstændigheder kan Voldgiftsnævnet forlænge fristerne i stk. 4 med indtil 10 arbejdsdage.

Stk. 7. Beløb, der omfattes af beslutning om udbetaling af stillet sikkerhed, skal udbetales senest 3 arbejdsdage efter, at parterne og garanten har fået skriftlig meddelelse om beslutningen.

Stk. 8. For behandling af sager om sagkyndig beslutning gælder de regler, som er fastsat af Voldgiftsnævnet for bygge- og anlægsvirksomhed.

Voldgift

§ 47. Tvister mellem parterne afgøres af Voldgiftsretten for bygge- og anlægsvirksomhed, København, hvis afgørelser er endelige.

Stk. 2. Sag for Voldgiftsretten anlægges ved indlevering af klageskrift, der stiles til Voldgiftsnævnet.

Stk. 3. Klageskriftet skal indeholde:

- 1) oplysning om, hvilke parter sagen vedrører, samt disse parters adresse og telefonnummer.
- 2) klagerens påstand samt en kort fremstilling af de kendsgerninger, hvorpå påstanden støttes, og
- 3) angivelse af de dokumenter og andre beviser, som klageren agter at påberåbe sig. Dokumenterne skal være vedlagt.

Stk. 4. Voldgiftsretten består - jf. dog stk. 5 og 6 - dels af 1 medlem af Voldgiftsrettens præsidium, udpeget af præsidiets formand, dels af 2 sagkyndige, som efter sagens beskaffenhed udpeges af Voldgiftsnævnet for hvert enkelt tilfælde. Præsidiets formand kan bestemme, at en af suppleanterne i dette skal fungere som voldgiftsrettens formand.

Stk. 5. Hvis en part begærer det, suppleres retten med yderligere 2 medlemmer af præsidiet eller dets suppleanter. De dermed forbundne merudgifter fordeles i forbindelse med Voldgiftsrettens afgørelse af spørgsmålet om sagsomkostninger. Det kan da bestemmes, at de udgifter, der er en følge af rettens supplerings, skal udredes af den part, der har rejst krav herom, når retten skønner, at det ikke var tilstrækkeligt begrundet at fremsætte kravet.

Stk. 6. Er parterne enige derom, kan Voldgiftsretten bestå alene af 1 medlem.

Stk. 7. For Voldgiftsrettens behandling af sagerne gælder de regler, som er fastsat af Voldgiftsnævnet for bygge- og anlægsvirksomhed. I øvrigt gælder lov om voldgift.

Stk. 8. Når nærværende almindelige betingelser - eller tilsvarende betingelser - gælder i forholdet mellem bygherren og flere parter (entreprenører, leverandører m.v.), gælder bestemmelserne i stk. 1-7 også i det indbyrdes forhold mellem de pågældende parter.